

123.

Oświadczenie rządowe

z dnia 8 lutego 1929 roku

w sprawie wymiany not między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem dotyczących zatwierdzenia umowy z dnia 12 sierpnia 1925 r. o stosowaniu ceł wywozowych, oraz protokołu końcowego.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu § 13 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem o stosowaniu ceł wywozowych, podpisanej w Gdańsku dnia 12 sierpnia 1925 r., a zatwierdzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 81), została dokonana w Gdańsku, w dniu 24 marca 1928 r. wymiana not między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem, dotyczących zatwierdzenia powyższej umowy, oraz protokołu końcowego.

Minister Skarbu: *G. Czechowicz***U M O W A**

między Rzeczpospolitą Polską, a Wolnym Miastem Gdańskiem o zastosowaniu ceł wywozowych.

Rzeczpospolita Polska zastąpiona przez Prezesa Lwowskiej Dyrekcji Ceł Dra Władysława Rasińskiego oraz

W. M. Gdańsk zastąpione przez Senatora Dra Franka

zawierają w wykonaniu decyzji Wysokiego Komisarza Ligi Narodów z dn. 6 listopada 1924 r. i uchwały Rady Ligi Narodów z dnia 13 marca 1925 r. następującą umowę po wymianie przez nazwanych pełnomocników ich pełnomocnictw i uznaniu ich za dobre i należyte:

§ 1.

Odnosnie do ceł wywozowych otrzymują wytwory gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł i gdańskiego rolnictwa w wywozie z obszaru Wolnego Miasta Gdańska za granicę celną, bez względu na to, czy wywóz ten dokonywa się bezpośrednio czy też przez obszar Rzeczypospolitej Polskiej, ulgi według następujących postanowień. Przez te postanowienia nie uszczupla się jednak zastosowania także do gdańskich wytworów fakich ułatwień i ulg, które pozatem przez przepisy celne dla wywozu zostają udzielone.

§ 2.

Ulgi polegają na zwolnieniu od ceł wywozowych, lub na takim obniżeniu tychże ceł, że wszelkie prohibicyjne ich działanie zostaje usunięte.

Z ulg korzystają tylko te gdańskie wytwory, których pochodzenie gdańskie zostanie stwierdzone świadectwem pochodzenia wystawionem stosownie do § 7 niniejszej umowy i które wymienione są w listach kontyngentowych ustanowionych według §§ 3—6 tej umo-

ABKOMMEN

zwischen der Freien Stadt Danzig und der Republik Polen über die Anwendung von Ausfuhrzöllen.

Die Freie Stadt Danzig vertreten durch den Senator Dr. Albert Frank und

Die Republik Polen vertreten durch den Präsidenten der Zollverwaltung in Lemberg Dr. Władysław Rasiński,

schliessen in Ausführung der Entscheidung des Hohen Kommissars des Völkerbundes vom 6 November 1924 und des Beschlusses des Rates des Völkerbundes vom 13 März 1925 das nachstehende Abkommen, nachdem die genannten Bevollmächtigten ihre Vollmachten ausgetauscht und als gut und richtig befunden haben:

§ 1.

Hinsichtlich der Ausfuhrzölle erhalten die Erzeugnisse der Danziger Industrie, des Danziger Handwerks und der Danziger Landwirtschaft bei der Ausfuhr aus dem Gebiete der Freien Stadt Danzig in das Zollausland, sei es dass diese unmittelbar, oder durch das Gebiet der Republik Polen erfolgt, Vergünstigungen nach Massgabe der folgenden Bestimmungen. Durch diese Bestimmungen wird jedoch die Anwendung von Erleichterungen und Vergünstigungen, die sonst durch die Zollvorschriften für die Ausfuhr gegeben werden, auch auf die Danziger Erzeugnisse nicht beeinträchtigt.

§ 2.

Die Vergünstigungen bestehen in einer Befreiung von Ausfuhrzöllen oder in einer solchen Ermässigung dieser Zölle, dass jede prohibitive Wirkung derselben beseitigt wird.

Die Vergünstigungen geniessen nur diejenigen Danziger Erzeugnisse, deren Danziger Herkunft durch ein gemäss § 7 des gegenwertigen Abkommens ausgestelltes Ursprungszeugnis nachgewiesen wird, und die in den gemäss §§ 3—6 dieses Abkommens festgesetz-

wy i to w ramach podanych tam kontyngentów i stosownie do ustalonych tamże stawek ulgowych.

§ 3.

Rządy obydwu Stron umawiają ze sobą listy kontyngentowe, które zawierać muszą rodzaje towarów, kontyngenty oraz rodzaj i rozmiar ulg, każdorazem na przeciąg roku gospodarczego, który liczy się od 1 kwietnia do 31 marca, przyczem uwzględnić należy rozmiar gdańskiej produkcji poszczególnych rodzajów towarów i stosunki co do ich zbytu.

Postanowienia celno-prawne potrzebne do przeprowadzenia ulg według niniejszej umowy, oraz list kontyngentowych w szczególności co do uznawania na wszystkich placówkach gdańskich świadectw pochodzenia wystawionych stosownie do § 7 niniejszej umowy, wydaje Rząd Polski.

§ 4.

Jeśli w ciągu roku gospodarczego wprowadzone zostaną nowe cła wywozowe lub istniejące zmienione, albo jeśli lista kontyngentowa okaże się niewystarczająca co do towarów, kontyngentów lub ulg, wtedy umówić należy uzupełnienia lub zmiany listy według niniejszej umowy. Kontyngenty należy w tych wypadkach ustanawiać odpowiednio do pozostałej części roku gospodarczego; ta zasada jednak nie obowiązuje co do takich towarów, których wywóz według doświadczenia nie odbywa się zwykle równomiernie w ciągu roku gospodarczego, w szczególności do t. zw. towarów sezonowych, co do których ustanowienie nastąpić winno według każdorazowych potrzeb.

§ 5.

Najpóźniej dwa miesiące przed upływem roku gospodarczego mają się zacząć rokowania o ustanowienie listy kontyngentowej na nowy rok gospodarczy.

Jeżeli nowe ustanowienie z jakichkolwiek powodów nie nastąpiło do początku nowego roku gospodarczego, wtedy dotychczasowa lista kontyngentowa zatrzymuje tymczasowo swą ważność z warunkiem, że aż do ostatecznego uregulowania rozporządza się kontyngentami tylko w ratach miesięcznych. Co do towarów, których wywóz nie odbywa się zwykle równomiernie w ciągu roku gospodarczego, obowiązuje stypulacja z § 4 zdanie ostatnie.

§ 6.

O ile ostateczne ustanowienie listy kontyngentowej nie nastąpi przed wejściem w życie nowych lub zmienionych ciał wywozowych, tudzież o ile § 5 ust. drugi nie ma zastosowania, Rząd Polski aż do ostatecznego uregulowania sprawy ustanowi dla gdańskich wytworów tymczasowe ulgi, któreby odpowiadały wymogom tej umowy i poda je jaknajrychlej do wiadomości Senatu Wolnego Miasta Gdańska.

ten Kontyngentlisten genannt sind und zwar in Rahmen der darin angegebenen Höchstmengen und nach Massgabe der darin festgelegten Vergünstigungssätze.

§ 3.

Die Kontingentliste, die die Warengattungen, die Höchstmengen und die Art und den Umfang der Vergünstigungen enthalten müssen, werden jeweils für die Dauer eines Wirtschaftsjahres, das vom ersten April bis zum 31 März gerechnet wird, zwischen den Regierungen beider Teile vereinbart, wobei der Umfang der Danziger Produktion der einzelnen Warengattungen und ihre Absatzverhältnisse zu berücksichtigen sind.

Die zur Durchführung der Vergünstigungen nach Massgabe dieses Abkommens und der Kontingentlisten erforderlichen zollrechtlichen Bestimmungen insbesondere für die Anerkennung der gemäss § 7 dieses Abkommens ausgestellten Danziger Ursprungszeugnisse an allen Stellen, werden von der polnischen Regierung erlassen.

§ 4.

Werden im Laufe eines Wirtschaftsjahres neue Ausfuhrzölle eingeführt, oder die bestehenden geändert oder erweist sich die Kontingentliste hinsichtlich der Waren, Höchstmengen oder Vergünstigungen als nicht ausreichend, so sind Ergänzungen oder Abänderungen der Liste gemäss diesem Abkommen zu vereinbaren. Die Höchstmengen sind in diesen Fällen entsprechend dem restlichen Teil des Wirtschaftsjahres festzusetzen; jedoch gilt letzterer Grundsatz nicht für solche Waren, bei denen erfahrungsgemäss eine gleichmässige Ausfuhr innerhalb des Wirtschaftsjahres nicht stattzufinden pflegt, insbesondere nicht hinsichtlich der sogenannten Saisonwaren, bei denen vielmehr die Festsetzung nach den jeweiligen Bedürfnissen zu erfolgen hat.

§ 5.

Spätestens zwei Monate vor dem Ablauf des Wirtschaftsjahres haben die Verhandlungen über die Festsetzung der Kontingentliste für das neue Wirtschaftsjahr zu beginnen.

Sollte die neue Festsetzung aus irgendwelchen Gründen nicht bis zum Beginn des neuen Wirtschaftsjahres erfolgt sein, so behält die bisherige Kontingentliste vorläufig ihre Gültigkeit mit der Massgabe, dass bis zur entgeltigen Regelung über die Höchstmengen nur in Monatsraten verfügt wird. Hinsichtlich der Waren, bei denen eine gleichmässige Ausfuhr innerhalb des Wirtschaftsjahres nicht stattzufinden pflegt, gilt jedoch das im § 4 letzter Satz Vereinbarte.

§ 6.

Sofern eine endgültige Festsetzung der Kontingentliste vor dem Inkrafttreten neuer oder geänderter Ausfuhrzölle nicht erfolgt ist, wird, soweit nicht § 5 Absatz 2 Anwendung findet, die polnische Regierung bis zur endgültigen Regelung vorläufige Vergünstigungen für die Danziger Erzeugnisse festsetzen, die den Erfordernissen dieses Abkommens entsprechen, und diese alsbald dem Senate der Freien Stadt Danzig mitteilen.

§ 7.

Wystawiania przewidzianych w § 2 ust. drugi niniejszej umowy świadectw pochodzenia według przyległego formularza oraz rozdziału kontyngentów dokonują urzędowe instytucje, które Senat Wolnego Miasta wyznaczy i poda do wiadomości Polskiego Rządu.

Celno-prawną kontrolę wywozu według ogólnie obowiązujących zasad uskutecznia zarząd celny.

§ 8.

O ile dla przywozu pod warunkiem powrotnego wywozu lub dla wywozu pod warunkiem powrotnego przywozu zawarte układy lub obowiązujące pozatem postanowienia zawierają przepisy, w szczególności co do zwolnienia od ceł przywozowych, to mają one analogiczne zastosowanie także co do ceł wywozowych. W tych wypadkach nie ma miejsca policzenie na poczet ewentualnych kontyngentów.

§ 12 Dodatku II (Cło) do Warszawskiej Umowy z 24 października 1921 ma analogiczne zastosowanie także do ceł wywozowych.

§ 9.

Co do wysłuchania Senatu Wolnego Miasta i gdańskich kół interesowanych przed wprowadzeniem nowych lub zmianą istniejących ceł wywozowych mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 197 ust. 4 Umowy Warszawskiej z 24 października 1921 z zastrzeżeniem ewentualnego późniejszego odmiennego uregulowania.

§ 10.

O ile w czasie od 5 marca 1925 do zastosowania pierwszej listy kontyngentowej ustanowionej na zasadzie niniejszej umowy, przy wywozie gdańskich wytworów, które w tej liście będą wymienione, cło wywozowe tymczasowo zostało odroczone dla tych wytworów przyznana będzie ulga cła wywozowego na bieżący rok gospodarczy przyznać się mająca, bez policzenia wywiezionych już ilości towarów na poczet tejże listy kontyngentowej. Co do wymienionych w polskim rozporządzeniu ministerjalnym z 5 marca 1925 roku gdańskich wytworów, które w międzyczasie stały się wolnymi od cła wywozowego i dlatego nie mogą być już przyjęte do pierwszej listy kontyngentowej, zastosuje się obecnie ostatecznie te stawki ulgowe, które były przyznane drogą odroczenia.

§ 11.

Co do rozdziału dochodów z ceł wywozowych między Wolnym Miastem Gdańskiem a Rzeczpospolitą Polską mają aż do odmiennego umownego uregulowania odpowiednie zastosowanie postanowienia o rozdziale ceł przywozowych.

§ 7.

Die Ausstellung der im § 2 Abs. 2 dieses Abkommens vorgesehene Ursprungszeugnisse nach dem beiliegenden Formular und die Verteilung der Höchstmengen erfolgt durch die vom Senat der Freien Stadt zu bestimmenden und der Polnischen Regierung mitzuteilenden amtlichen Stellen.

Die zollrechtliche Kontrolle der Ausfuhr nach den allgemein geltenden Grundsätzen erfolgt durch die Zollverwaltung.

§ 8.

Soweit für die Einfuhr unter der Bedingung der Wiederausfuhr oder für die Ausfuhr unter der Bedingung der Wiedereinfuhr durch die geschlossenen Verträge oder die sonst geltenden Bestimmungen, Vorschriften, insbesondere über die Freilassung von Einfuhrzöllen gegeben sind, finden diese hinsichtlich der Ausfuhrzölle analoge Anwendung. In diesen Fällen findet eine Anrechnung auf etwaige Kontingente nicht statt.

Der § 12 der Anlage II (Zoll) zum Warschauer Abkommen vom 24 Oktober 1921 findet hinsichtlich der Ausfuhrzölle analoge Anwendung.

§ 9.

Hinsichtlich der Anhörung des Senats der Freien Stadt und der Danziger Interessentenkreise vor der Neueinfuhr oder Änderung von Ausfuhrzöllen finden vorbehaltlich einer etwaigen späteren anderweitigen Regelung die Bestimmungen des Art. 197 Abs. 4 des Warschauer Abkommens vom 24 Oktober 1921 analoge Anwendung.

§ 10.

Insofern in der Zeit vom 5 März 1925 bis zur Anwendung der ersten auf Grund dieses Abkommens festgesetzten Kontingentliste bei der Ausfuhr von Danziger Erzeugnissen die in dieser Liste genannt sein werden, der Ausfuhrzoll vorläufig gestundet wurde, wird hinsichtlich dieser Erzeugnisse die für das laufende Wirtschaftsjahr zu gewährende Vergünstigung des Ausfuhrzolles ohne Anrechnung der bereits ausgeführten Warenmengen auf dieser Kontingentliste gewährt werden. Hinsichtlich der in der polnischen Ministerial-Verordnung vom 5 März 1925 genannten Danziger Erzeugnisse, welche mittlerweile ausfuhrzollfrei geworden sind und daher in die erste Kontingentliste nicht mehr aufgenommen werden können, werden die im Wege der Stundung gewährten Vergünstigungssätze endgültig angewendet.

§ 11.

Auf die Verteilung der Einnahmen aus den Ausfuhrzöllen zwischen der Freien Stadt Danzig und der Republik Polen finden bis zur anderweitigen vertragsmässigen Regelung die Bestimmungen über die Verteilung der Einfuhrzölle entsprechende Anwendung.

§ 12.

Co do czasu trwania ważności tej umowy mają zastosowanie przepisy art. 241 Umowy Warszawskiej z 24 października 1921 r.

§ 13.

Niniejsza umowa wchodzi w życie z upływem dziesięciu (10) dni po wymianie not stwierdzających, że umowa została zatwierdzona przez obustronne właściwe czynniki.

Wymiana tych not nastąpi jaknajrychlej.

Na dowód tego wymienieni na wstępie pełnomocnicy niniejszą umowę, sporządzoną w dwóch egzemplarzach w polskim i niemieckim języku, z których każdy jest miarodajnym, podpisali i zaopatrzyli pieczęciami.

Wygotowano w Gdańsku dnia dwunastego sierpnia roku tysiąc dziewięćset dwudziestego piątego.

Za Rzeczpospolitą Polską

(—) *Dr. Władysław Rasiński*

m. p.

PROTOKÓŁ KOŃCOWY

do umowy między Rzeczpospolitą Polską i Wolnym Miastem Gdańskiem o zastosowaniu ceł wywozowych z dnia 12 sierpnia 1925 roku.

Przy podpisaniu zawartej w dniu dzisiejszym między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem umowy o zastosowaniu ceł wywozowych sporządzono następujący protokół końcowy:

I) Podpisani pełnomocnicy złożyli następujące zgodne oświadczenia, które tworzą integralną część składową umowy:

1. Jeśli umowa, jak ona przewidziana jest w §§ 3—5 układu, co do listy kontyngentowej t. zn. co do rodzaju towarów, które ma obejmować, co do kontyngentów lub rodzaju i rozmiaru ulg nie przyjdzie do skutku w ciągu jednego miesiąca od rozpoczęcia rokowań, obydwie strony zamierzają umówić się o to, aby sporna kwestja oddaną została do ostatecznego rozstrzygnięcia Wysokiemu Komisarzowi Ligi Narodów w Gdańsku lub mianowanemu przezeń rozjemcy neutralnemu.

Przez to nie narusza się prawa obydwóch Stron do spowodowania rozstrzygnięcia na zasadzie art. 39 Konwencji Paryskiej w innych sprawach spornych, któreby z tej umowy ewentualnie wynikać miały.

2. Obrachunek co do przewidzianych w § 10 umowy ulg działających z mocą wsteczną nastąpi za prze-

§ 12.

Hinsichtlich der Gültigkeitsdauer dieses Abkommens finden die Vorschriften des Art. 241 des Warschauer Abkommens vom 24 Oktober 1921 Anwendung.

§ 13.

Dieses Abkommen tritt zehn (10) Tage nach dem Austausch von Noten in Kraft, in welchen festgestellt wird, dass das Abkommen von den beiderseitigen zuständigen Stellen genehmigt worden ist.

Der Austausch dieser Noten wird sobald als möglich erfolgen.

Urkundlich dessen haben die am Anfang genannten Bevollmächtigten das vorliegende Abkommen, das in deutscher und polnischer Sprache, die beide massgebend sind, in je zwei Exemplaren gefertigt ist, unterzeichnet und mit Siegeln versehen.

Gegeben zu Danzig, den zwölften August im Jahre eintausendneunhundertfünfundzwanzig.

Für die Freie Stadt Danzig:

(—) *Dr. Jus. Albert Frank*

m. p.

SCHLUSSPROTOKOLL

zu dem Abkommen zwischen der Freien Stadt Danzig und der Republik Polen über die Anwendung von Ausfuhrzöllen vom 12 August 1925.

Bei der Unterzeichnung des am heutigen Tage zwischen der Freien Stadt Danzig und der Republik Polen abgeschlossenen Abkommens über die Anwendung von Ausfuhrzöllen ist nachstehendes Schlussprotokoll gefertigt worden:

I) Die unterzeichneten Bevollmächtigten haben folgende übereinstimmende Erklärungen abgegeben, welche einen integrierenden Bestandteil des Abkommens bilden:

1. Kommt eine Vereinbarung, wie sie in den §§ 3—5 des Abkommens vorgesehen ist, über die Kontingentliste d. h. über die aufzunehmenden Warengattungen, die Höchstmengen oder die Art und den Umfang der Vergünstigungen innerhalb eines Monats nach Beginn der Verhandlungen nicht zustande, so nehmen beide Teile in Aussicht zu vereinbaren, dass die Streitfrage dem Hohen Kommissar des Völkerbundes in Danzig oder einem von ihm ernannten neutralen Schiedsrichter zur endgültigen Entscheidung übertragen wird.

Hierdurch wird das Recht beider Teile andere Meinungsverschiedenheiten, die sich etwa aus diesem Abkommen ergeben sollten, auf dem Wege des Art. 39 der Pariser Konvention zur Entscheidung zu bringen, nicht berührt.

2. Die Abrechnung der im § 10 des Abkommens vorgesehenen rückwirkenden Vergünstigungen erfolgt

dłożeniem potrzebnego przez zarząd celny sprawdzonego materiału w tym dniu, w którym uskutecznioną zostanie wymiana not przewidziana w § 13 umowy.

II) Pełnomocnik Wolnego Miasta Gdańska składa następnie następujące oświadczenie:

Według rozstrzygnięcia Rady Ligi Narodów z 13 marca 1925 r. Wolne Miasto Gdańsk ma prawo do tego, aby było wysłuchane przed wprowadzeniem nowych cel wywozowych lub zmianą istniejących cel wywozowych.

Ponieważ Rząd Polski wskutek odmiennej interpretacji rozstrzygnięcia Rady Ligi Narodów zaprzecza dotychczas tego prawa Wolnemu Miastu i dlatego § 9 umowy w swej obecnej formie nie odpowiada w całej pełni temu prawu Gdańska, Wolne Miasto zastrzega sobie spowodowanie odmiennego uregulowania sprawy, aniżeli ono w § 9 jest zamierzone i, o ile to nie zabezpieczy wspomnianego prawa Gdańska w pełnej mierze, spowodowanie rozstrzygnięcia tej spornej między obiema Stronami sprawy, w toku instancji Ligi Narodów stosownie do art. 39 Paryskiej Konwencji z 9 listopada 1920 roku.

W dowód tego wymienieni na wstępie pełnomocnicy niniejszy protokół końcowy sporządzony w dwóch egzemplarzach w polskim i niemieckim języku, z których każdy jest miarodajnym, podpisali i zaopatrzyli pieczęciami.

Wygotowano w Gdańsku dnia dwunastego sierpnia roku tysiąc dziewięćset dwudziestego piątego.

za Rzeczpospolitą Polską:

(—) *Dr. Władysław Rasiński*

m. p.

unter Vorlegung des erforderlichen von der Zollverwaltung überprüften Materials an dem Tage, an dem der im § 13 des Abkommens vorgesehene Notenaustausch vorgenommen wird.

II) Der Bevollmächtigte der Freien Stadt Danzig gibt ferner folgende Erklärung ab:

Nach der Entscheidung des Rates des Völkerbundes vom 13 März 1925 hat die Freie Stadt Danzig ein Recht darauf, vor Einführung neuer Ausfuhrzölle oder der Abänderung bestehender Ausfuhrzölle gehört zu werden.

Da die polnische Regierung infolge einer abweichenden Interpretation der Entscheidung des Rates des Völkerbundes der Freien Stadt dieses Recht bisher bestreitet und daher § 9 des Abkommens in seiner gegenwärtigen Form diesem Rechte Danzigs nicht voll entspricht, behält sich die Freie Stadt vor, eine anderweitige Regelung, wie sie im § 9 in Aussicht genommen ist herbeizuführen und, sofern diese das genannte Recht Danzigs nicht in vollem Umfange sicherstellt, diese zwischen beiden Teilen strittige Frage zur Entscheidung durch die völkerbundlichen Instanzen gemäss Art. 39 der Pariser Konvention vom 9 November 1920 zu bringen.

Urkundlich dessen haben die am Anfang genannten Bevollmächtigten das vorliegende Schlussprotokoll, das in deutscher und polnischer Sprache, die beide massgebend sind, in je zwei Exemplaren gefertigt ist, unterzeichnet und mit Siegeln versehen.

Gegeben zu Danzig den zwölften August im Jahre eintausendneunhundertfünfundzwanzig.

für die Freie Stadt Danzig:

(—) *Dr. Jus. Albert Frank*

m. p.